

Exposició de motius

Antecedents

Els caps d'estat i de govern d'Europa, en les conclusions del Consell celebrat el 14 de desembre del 2017, van demanar al Consell mateix, als estats membres i a la Comissió Europea que treballessin proactivament per <<fomentar l'aparició, cap al 2024, d'unes vint "universitats europees" que haurien de constituir-se en base a unes xarxes d'universitats de tota la UE que permetessin als estudiants obtenir títols combinant estudis en diversos països de la UE i que contribuïssin a la competitivitat internacional de les universitats europees.>>

Les Conclusions del Consell d'Educació de 22 de maig del 2018 també van destacar el potencial de les "universitats europees" per <<millorar significativament la mobilitat i fomentar la qualitat i l'excel·lència en l'educació i la recerca, reforçant el vincle entre la docència, la recerca i la innovació i la transferència del coneixement, demostrant els beneficis de l'aprenentatge multilingüe i el reconeixement de qualificacions, i desenvolupant programes i projectes conjunts d'educació i d'investigació.>> També van destacar que les universitats europees <<podrien exercir un paper emblemàtic en la creació d'un Espai Europeu d'Educació en el seu conjunt.>>

Per aconseguir aquest objectiu, la Comissió Europea proposa una iniciativa sense precedents que requereix un salt important en la cooperació entre totes les institucions d'educació superior de totes les regions d'Europa i en tots els nivells de l'organització, en tots els àmbits d'activitat, des de l'ensenyament i l'aprenentatge fins a la recerca i la innovació. Així, la Comissió Europea ha desenvolupat un programa de creació d'universitats europees amb l'objectiu inicial de construir uns vint consorcis europeus cap el 2024. La primera convocatòria de suport a aquests projectes va ser llançada per la Comissió Europea l'octubre del 2018 sota el programa Erasmus+ (Acció clau 2, Cooperació per a la innovació i l'intercanvi de bones pràctiques), amb l'objectiu d'atorgar suport econòmic durant 3 anys a diversos projectes "pilot" d'"universitat europea". En la resolució d'aquesta convocatòria, finalment 17 propostes van obtenir

finançament; entre aquestes no hi era el projecte UNIVERS en el qual participava la Universitat de Girona, sota el lideratge de la Universitat de Perpinyà.

A l'octubre del 2019 s'ha concretat una segona convocatòria dins el mateix programa i amb els mateixos objectius. El pressupost s'ha tornat a ampliar, fins a 120 M€, per poder finançar un total de 24 projectes.

Què s'entén per “universitat europea”

Les “universitats europees” tenen un mandat ambiciós, dirigit a assolir principalment els dos objectius següents:

1. Promoure valors europeus comuns consagrats en l'article 2 del Tractat de la Unió Europea i una identitat europea reforçada mitjançant la formació d'una nova generació de ciutadans europeus que puguin cooperar i treballar en diferents cultures europees i mundials, en diferents idiomes, superant les fronteres administratives, els sectors socioeconòmics i les disciplines acadèmiques.
2. Aconseguir un salt substancial en qualitat, rendiment, atractiu i competitivitat internacional de les institucions europees d'educació superior; i contribuir a l'economia del coneixement, a l'ocupació, a la cultura i al benestar a Europa, fent un ús òptim de pedagogies innovadores i procurant fer realitat el triangle de coneixement.

Un cop consolidades, cap a l'any 2025, les “universitats europees” haurien d'haver implementat

1. una estratègia conjunta, compartida i integrada a llarg termini per a l'educació, vinculada, sempre que sigui possible, a la recerca i la innovació i a la societat en general;
2. un "campus" interuniversitari d'educació superior europea on la mobilitat estigui integrada en totes les dinàmiques i es pugui realitzar, de manera física o virtual, sense cap impediment; on es proposin estudis conjunts, nous i flexibles, en tots els nivells, i que incorporin pedagogies innovadores; on s'impulsin les pràctiques externes, l'emprenedoria, i el compromís cívic; i
3. la formació d'equips de creació de coneixement, amb un visió fonamentada en reptes, i formats per acadèmics i estudiants, però també per actors econòmics i socials.

Les convocatòries més amunt esmentades indiquen que les “universitats europees” haurien d'incloure entre 5 i 8 institucions d'ensenyament superior pertanyents a almenys 3 països de la Unió Europea, que cobreixin, si és possible, les diverses àrees

geogràfiques de la Unió Europea (Europa Occidental, Europa del Sud, Europa Central i de l'Est, i Nord d'Europa).

El projecte UNIVERS presentat a la convocatòria del 2018

El Consell de Govern de la Universitat de Girona (sessió 1/2019, de 7 de febrer) va aprovar de participar en la convocatòria de suport a les universitats europees de l'any 2018 mitjançant la participació en el projecte UNIVERS, liderat per la Universitat de Perpinyà Via Domícia (UPVD). Aquest projecte es va bastir sobre la llarga història de contacte, relació i cooperació entre la UdG i la UPVD, en particular mitjançant projectes europeus transfronterers, recerques compartides, co-tuteles de tesis doctorals, etc. En aquest sentit, un projecte important, que malgrat tot no va acabar de consolidar-se, va ser el PRES PM (Pol de Recerca i Educació Superior Pirineus Mediterrània). Al projecte s'hi varen incorporar altres universitats de l'estat (Illes Balears i Lleida) i d'Europa (Venècia Ca'Foscari, Itàlia; Klagenfurt, Àustria; Montpeller 3 - Paul Valéry, França; Primorska, Eslovènia).

Tal i com es va informar al Consell de Govern (sessió 5/2019, de 16 de juliol) el projecte, articulad al voltant dels "Nous reptes en els espais transfronterers", no va obtenir la puntuació suficient per tal de ser finançat (75 punts, davant un llindar de finançament de 81 punts). Tanmateix, l'avaluació destacava diversos punts forts i insinuava solucions per millorar els punts febles.

El projecte d'universitat europea "UNIVERS" per a la convocatòria del 2019

Sobre la proposta presentada en la convocatòria del 2018, la Universitat de Perpinyà i la Universitat de Girona estan liderant la construcció del nou projecte UNIVERS. Així, s'ha bastit un nou consorci, format per les universitats següents:

Universitat de Perpinyà Via Domícia (França)
Universitat de Girona (Catalunya, Espanya)
University of Ruse (Bulgària)
Bialystok University of Technology (Polònia)
University of Craiova (Romania)
Technische Universität Chemnitz (Alemanya)
Universitat de Lleida (Catalunya, Espanya)
Rezekne Academy of Technologies (Letònia)

Amb aquesta composició del consorci es cobreixen les quatre grans regions d'Europa (Oriental, Mediterrani, Centre i Nord), amb la qual cosa s'espera assolir la màxima puntuació en l'apartat d'"equilibri geogràfic".

Aquesta aliança s'articula, igual que en la primera convocatòria, sobre el tema dels "Nous reptes en els espais transfronterers", partint del fet que l'existència de fronteres, fins i tot a Europa, condueix a la divisió arbitrària de protocols administratius i econòmics. De fet, UNIVERS té com a objectiu principal "formar professionals capaços d'actuar i influir en el desenvolupament social, econòmic, cultural i científic dels territoris fronterers des d'un profund coneixement de les seves característiques, desafiaments i oportunitats". L'experiència de les universitats integrades a UNIVERS, totes elles de característiques similars pel que fa a dimensió, a les ciutats que les acullen, i a la proximitat a una frontera, hauria de ser exportable a ciutats i territoris fronterers de tot el món. El projecte recollirà les fortaleces del que es va presentar l'any passat, així com també algunes idees i fortaleces d'un altre projecte, liderat per la Universitat de Ruse, que també es va presentar en la convocatòria del 2018 i va obtenir una puntuació força elevada.

El projecte UNIVERS està desenvolupant-se, amb l'objectiu que es pugui presentar a la convocatòria oberta actualment i esmentada anteriorment. El termini per presentar el projecte és el dia 26 de febrer de 2020.

Com a part de la documentació del projecte, cada universitat s'ha de comprometre, a través dels seus òrgans de govern, a dur a terme el projecte en cas de ser seleccionat, a participar com estigui previst en el projecte durant els tres anys que rebi finançament, i a treballar també per a la consolidació de la universitat europea UNIVERS més enllà d'aquest horitzó de tres anys. Aquest compromís s'ha de prendre mitjançant l'aprovació, en els òrgans que corresponguin, del document de "declaració de missió" (*mission statement*) que s'ha d'acordar entre tots els membres del projecte.

És per això, que a la vista dels antecedents exposats, s'**ACORDA**:

Primer. Aprovar la participació de la Universitat de Girona al projecte UNIVERS, que s'ha de presentar a la convocatòria d'"universitats europees" de l'any 2019 (termini de presentació, 26 febrer de 2020) dins el programa ERASMUS+ KA2.

Segon. Facultar el Rector de la UdG perquè signi els documents necessaris per estar presents en l'esmentat projecte i convocatòria i en particular la “declaració de missió” que descriurà els objectius i visió a llarg termini d'aquest projecte.

Contra aquest acord, que posa fi a la via administrativa i independentment de la seva execució immediata, les persones interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant el mateix òrgan que l'ha aprovat en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva publicació, d'acord a allò que disposen els articles 123 i 124 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú; o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Girona, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva publicació, d'acord amb els articles 8.3, 14.1 i 46.1 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les persones interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.